

Nyhedsbrev

Januar 2011

Kære medlemmer.

Vi ser frem til i 2011 at fortsætte den positiv dialog med Kommunen og borgere om at bevare og værne om de bygnings- og landskabskulturelle værdier som vi har så mange af i Præstø og Omegn. Og vi vil fortsætte det gode samarbejde med foreningerne på Møn og i Vordingborg.

Bevaringsforeningen retter samtidig en stor tak til alle vores sponsorer, der på gavmild vis muliggjorde den flotte fotoudstilling på Rådhuset i Præstø, senere vist på alle bibliotekerne i Kommunen og på Rådhuset i Vordingborg.

Med dette første nummer af Bevaringsforeningens Nyhedsbrev i 2011 er der lagt vægt på, hvordan vi med nænsomhed og respekt værner om vores smukke miljøer og bygninger. God læselyst.

Bestyrelsen.

Plasticvinduer, Nettobyggeri og tankstation –

og Bevaringsforeningens rolle.

Ja det var hvad man kunne læse om i avisen i det sidste kvartal af 2010.

Tre sager der ikke har noget med hinanden at gøre bliver pludselig brugt til at fortælle hvor slemme vi er i Bevaringsforeningen. Men for at belyse hvad det egentlig går ud på vil jeg skille de tre sager ad og tage dem i omvendt rækkefølge.

Tankstationen:

John Simonsen, Shell Præstø, har søgt om tilladelse til at opføre tankanlæg, bilhandel og autoværksted på Ny Esbjergvej. Vi har i Bevaringsforeningen været inviteret til et formøde forud for lokalplanforslaget.

Vi synes ikke det er rart, at der skal ligge en tankstation på Ny Esbjergvej, men omvendt skal den jo være et sted, og så må det hellere være der, end midt i Præstø centrum.

Vi har således ikke haft nogen bemærkninger til dette lokalplanforslag selvom man kunne få et andet indtryk ved at læse avisen.

Netto byggeriet:

Samme John Simonsen har valgt at opføre en bygning på "Shellgrunden" hvor der skal være en Netto samt beboelse på førstesalen.

Også ved opstarten af lokalplanen for dette byggeri var vi sammen med andre interessegrupper i Præstø, inviteret til et formøde.

At rejse en bygning af denne størrelse i centrum af Præstø er ikke nogen nem sag. Omvendt skulle der beboelser til, over forretningen for at gøre projektet rentabelt. Så der var mange kompromisser der skulle indgås. Fra bevaringsforeningen var vi især interesseret i placeringen samt facadens udseende.

Som udgangspunkt var der valgt en placering ud mod Havnevej og tæt mod skel så langt mod øst som muligt. For de stedkendte vil det sige: Op ad familien Holmers hus.

Her foreslog Bevaringsforeningen den placering, der også blev den endelige. Og hvad er så grunden til dette forslag ?

For det første ville vi gerne have skabt et Torvemiljø, der kan danne ramme om aktiviteter. Og netop denne ide har også gjort at der i forretningen kommer vinduer i facaden mod Torvet. Noget der ikke var planlagt i det oprindelige forslag. Vi havde også et ønske om at

indgangspartiet kom til at være i hjørnet af bygningen ud mod Torvet. Her blev vi underkendt og indgangspartiet blev flyttet væk fra Torvet. Det var selvfølgelig ærgerligt da placeringen jo netop skulle bringe folk op til de forretninger der ligger i pakhusene, og skabe Torveliv. Nu bliver det op til borgerne i Præstø at få det til at fungere alligevel.

Vi ville også gerne kunne udnytte parkeringspladsen til den nye forretning, til også at kunne betjene havnen, hvor vi kan glæde os over at et stigende antal spisesteder har givet mere liv og dermed også skabt behov for mere parkering. Bilister er generelt ikke meget for at gå, men her vil det være en kort og flot tur, hvis målet er havnen.

Lokalplaner generelt:

Når man i kommunen starter op på at lave en lokalplan indleder man med en oversigt der viser datoer for hvornår hvert enkelt trin i arbejdet skal udføres, og for begge lokalplaner er datoerne overholdt til punkt og prikke.

Det betyder også, at påstande om at Bevaringsforeningen skulle have forsinket lokalplanerne, er grebet i den blå luft.

Plasticvinduerne:

Bevaringsforeningen deltager i arbejdet i Præstø Facaderåd. Her sidder vi sammen med repræsentanter for Handels & Erhvervsforeningen i Præstø, Præstø Lokalhistoriske forening, Præstø lokalhistorisk arkiv samt Museerne i Vordingborg.

Arbejdet i rådet er som følger:

En husejer der vil foretage ændring af facaden, indsender en ansøgning til kommunen.

Denne ansøgning forelægges Facaderådet.

I en hel del tilfælde mødes vi så med ansøger og drøfter løsningen.

Vores udgangspunkt er de gældende lokalplaner og Skilte & Facadevejledningen. Hvis ansøgningen ikke opfylder de bestemmelser der er gældende prøver vi i fællesskab at finde en løsning der både lever op til reglerne og som bygherre synes om.

Kommunen kan nu vælge at bruge vores forslag eller tage en anden beslutning.

Vi ser desværre nogen gange at en husejer/forretningsindehaver foretager facadeændringer uden at søge kommunen. I de tilfælde kontakter vi vores sekretær i kommunen, der så efterfølgende tager kontakt til ejeren omkring ændringen.

Og det var netop det der skete med vinduerne i Prøvestenen. Ejeren valgte at skifte dem uden at have søgt om det. Det er trist da det jo ikke giver chancen for den dialog, der måske kunne have forhindre, at der blev investeret mange penge i ulovlige vinduer.

Vi har som facaderåd lokalplaner og Skilte & Facadevejledningen at beslutte ud fra.

Lokalplanerne kunne være bedre, medens Skilte & Facade vejledningen er ret præcis i sin formulering.

Det var da også et enigt Facaderåd, der ud fra reglerne ikke havde andet valg, end at anbefale et nej til løsningen. Alt andet ville have været at gøre grin med de borgere der gennem tiden har fået afgørelser.

Men hvad bliver så løsningen ? Det vides ikke endnu, men det er op til vores politikere at tage beslutningen.

Det vi ved er, at alt dette har udløst at vi får nye lokalplaner for hele området hvilket også kan udtrykkes som "Øen".

Det er et stort arbejde der ligger forude, og her vil vi naturligvis kæmpe for, at den kulturarv vi har i Præstø kan bevares for eftertiden.

René

Bevar mig vel.

Mange ældre vinduer af træ kan sættes i stand og forbedres for en mindre udgift end en komplet udskiftning med nye plastikvinduer vil medføre.

Termoruderne har, i de fleste tilfælde, en produktionsgaranti på 5 år og i følge Energistyrelsen en gennemsnitlig levetid på 19-20 år. Efter dette tidspunkt er ruden enten punkteret og dugger på indersiden, de isolerende gasarter er sivet ud gennem kantforseglingen eller andre skavanker såsom brud har ødelagt ruden. Derfor skal man til vedligeholdelsesudgifterne lægge en udskiftning af vinduerne efter 19-20 år.

Produktionsgarantien på 5 -10 år på plastikrammer kræver, at der foretages den nødvendige vedligeholdelse af rammer og monteringsmaterialer. Det kræver rengøring for at undgå tæring og monteringsbåndene skal løbende efterses og udskiftes. Sælger producenterne vinduerne som vedligeholdelsesfrie, så har de glemt at informere køberne om garantibetingelserne.

Vedligeholdelsen af istandsatte eller nye vinduer af kernetræ, der er linoлиеalet, er enkel. Fladerne skal stryges med et tyndt lang linoлие med en klud hvert 5. år og yderligere skrubes let for løs maling hvert 10.-15. år. Hvert 30 år skal vinduerne have et større tjek. Hertil skal lægges at koblede vinduer eller "gammeldags" fortsatsvinduer har op til 30-50 procent bedre energi-egenskaber end tilsvarende termovinduer af aluminium eller plast. I modsætning til, hvad de fleste mennesker tror, så er termovinduer med energiruder ikke de bedst isolerende vinduer til ældre bygninger, en væsentlig faktor af hensyn til miljøet og privatøkonomien ikke mindst her i Præstø, hvor fjernvarme prisen er meget høj.

Ifølge Grundejernes Investeringsfond GI, der har regnet på totaløkonomien (anskaffelse, isætning, vedligehold og varmetab m.v.) ved istandsættelse eller udskiftning af vinduer i ældre ejendomme, er det, over en 30 årig periode billigere; kr. 523,- mod 545,- per vindue om året, hvis man isætter trævinduer med forsatsrammer i forhold til plastiktermovinduer.

Mere information kan findes på www.bygningsbevaring.dk og www.sbi.dk og www.gi.dk og www.byogland.dk

KMO

Kære venner i Præstø og omegn.

Jeg har drevet en virksomhed omkring hvad jeg vil kalde traditionelle og bæredygtige malerverker i 14 år, hvoraf de seneste 10 på Møn. Man kan vist roligt sige, at jeg har fordrevet tiden i det relativt stille, imens jeg er kommet vidt omkring både produktmæssigt og kundemæssigt. Der er en stor spændvidde i opgaverne. Træbjærene er mit specialområde, det skyldes min finlandssvenske baggrund. Jeg har blandt andet leveret til Danmarks ældste bindingsværkshuse og skibsrekonstruktioner som Havhingsten og den bornholmske bark Svanen af Svaneke. Men også til et utal af nye træhuse, store nye spånklædte flader, samt til fremtidspegende Passiv Plus Huse. Grundlæggende er det naturligvis de samme principper, der gør sig gældende, for at give træet langt liv i år 2011, som det var for et tusind år siden. Det er kun vores forståelse, og implementeringen, der flytter sig!

Det er meget vigtigt for mig, at jeg ikke bare tager mere eller mindre tilfældige produkter ind i sortimentet, men lige præcist de produkter jeg mener er relevante. Sortimentet omfatter nu udover rene træbjærene og de træbjæreprодукter som jeg selv producerer: Gode linoliemalinger, linoliebaseret vægmaling (s.k. linolieemulsionsmaling, "Naturmaling", tempera, kompositionsmaling – kært barn har mange navne), Tonkinlak, jordfarveskalaens pigmenter og meget andet. Sortiment, vejledninger og referencer kan ses på www.fyravindar.dk, som også er webshop.

Gamle huse er naturligt en oplagt målgruppe. Jeg har kolossal respekt for den specialviden og det engagement, der er i disse kredse både blandt husejere og fagfolk. For mig handler det dog ikke udelukkende om gamle huse. Tilspidset sagt: Nye huse er vel også bevaringsværdige! Verden vi lever i er vel også bevaringsværdig! Med andre ord, uanset hvad det er vi istandsætter eller bygger, så handler det om at gøre det klogt. Væk med kortsigtethed, overfladiskhed, tilfældighed og falske forestillinger omkring hvordan den fysiske verden virker. Det havde vi muligvis bedre råd til før, men de tider er forbi. Ifølge Ingeniøren spiller Danmark varme for 10 milliarder om året pga dårlige vinduer (inkl. termovinduer), og andre 12-14 milliarder på decideret byggesjusk. Lagt sammen, et beløb i størrelsesordenen med en Storebæltsbro, eller over halvdelen af udgifterne til den danske folkeskole. Her er potentiale til CO2-reduktion så det basker.

Mit hjerte banker for at vi får indført masser af sund fornuft i vores forvaltning af bygningsmassen. Her er de gamle huse en uvurderlig kilde til viden og inspiration. Totaløkonomi handler ikke kun om penge. I videste forstand omfatter totaløkonomi også sundhed og et økologisk helhedsperspektiv, social bæredygtighed, og måske tilmed æstetik. I hvert fald griber tingene ind i hinanden.

Jeg har lovet Karen Margrethe Olsen at kikke forbi til et møde i det nye år, hvis der er interesse for det. Så håber jeg, at vi kan få en god snak om malertekniske spørgsmål og så videre. Jeg håber også på at få tid til at dukke op i Præstø nogle flere gange i løbet af 2011, måske til Fransk Forår osv. Men sommerhalvåret er en hektisk tid for mig, så jeg tør ikke love noget. I er til enhver tid meget velkomne til at kontakte mig på 40265481 hvis I har brug for at drøfte løsninger, eller købe materialer. Jeg vil også kunne give tilbud på det udførende håndværk.

Med venlig hilsen

Margareta Dahlström

Malersvend Allan Breusch ruller tempera i lys guldokker på væggene i Vækstfabrikken, det Bindesbøll- tegnede Gamle Rådhus i Stege.

"Teleskophuset" ved Ålebæk Strand blev prisbelønnet af Møns bevaringsforening i 2009. Arkitekter Lykke& Nielsen. Fyra Vindar Trætjæremaling Sort.

Bygningskultur 2015

Den nye bygningsfredningslov, der blev vedtaget af folketinget i april 2010, danner grundlag for gennemgangen af alle fredede ejendomme i Danmark. Sideløbende vil Kulturarvsstyrelsen og Realdania igennem initiativet "Bygningskultur 2015" også understøtte og kvalificere ejernes og kommunernes arbejde med de bevaringsværdige bygninger. Kort sagt og hele den danske bygningsarv. Det er naturligvis et initiativ som Bevaringsforeningen vil følge tæt, både i samarbejde med Kommunen, museerne.dk og Kulturarvsstyrelsen.

En vigtig opgave for Bygningskultur 2015 er at gøre det lettere at finde brugbar viden, rådgivning og inspiration til arbejdet med den bygningskulturelle arv. www.bygningskultur2015.dk vil være initiativets digitale samlingspunkt om bygningskulturarven – et nyt mødested og videnscenter, hvor der samles gode eksempler, forskning, vejledninger, information og netværk et sted.

På www.bygningskultur2015.dk kan også Kulturarvsstyrelsens gennemgang af de i alt 9000 fredede bygninger følges.

Kmo

Præstø trafikplan.

COWI har udarbejdet en trafikanalyse og forslag til en trafikplan for Præstø by. Bestyrelsen opfordrer til at så mange som muligt læser analysen og de løsningsforslag som COWI er kommet frem med. Meddel Søren Nybo, formand for teknikudvalget eller andre af kommunalbestyrelsens medlemmer, jeres tanker og kommentarer så hurtigt som muligt. Ønsker vi indflydelse, er det vigtigt at vi giver vores holding til kende før kommunens fremsætter det endelige forslag til en trafikplan.

Planen er lagt ud på kommunens hjemmeside www.vordingborg.dk under: teknikudvalget, referat fra mødet den 9-11-2010, her ligger den under bilag.

God læselyst.

Med nænsomhed og respekt!

Gør så lidt som muligt, og bevar og istandsæt bygningens oprindelige og originale dele så nænsomt som muligt, frem for at skifte ud. Det vil tilgodese din privatøkonomi, miljøet og bygningens arkitektur.

Et forskningsprojekt udført i 2001-02 af Raadvad-Centeret og Danmarks Tekniske Universitet har endegyldigt bevist, at gamle, originale vinduer af træ, med 100-200 år på bagen, med forsatsrammer eller såkaldt koblede rammer, isolerer bedre end tilsvarende nye vinduer af plastik eller aluminium, endda forsynet med de mest moderne, højisolerende lavenergigruder.

Vi har heldigvis stadig tusindvis af ældre danske bygninger med de originale trævinduer, der kan istandsættes og energiforbedres, så de både isolerer bedre, er totaløkonomisk billigere, har langt længere levetid og er billigere at vedligeholde på længere sigt i forhold til plastik eller aluminiums vinduer.

Dette er hverken en "trossag" eller en påstand. Det er videnskabeligt bevist. Læg dertil, at det også er bevist, at 90-95 procent af de gamle, smukke, originale trævinduer, der i dag udskiftes med nye vinduer, ikke er i dårlig stand. Tværtimod, er det fine kernetræ i en

fremragende kvalitet, så vinduerne uden problemer kan holde i mindst 100 år mere.

Udskiftning af gamle, originale vinduer af træ med nye termo- eller energivinduer i ældre bygninger kan derfor ikke begrundes med en bedre varmeisolering eller økonomi. På kort sigt er det måske billigere, men på længere sigt er det dyrere. Huse med forkerte vinduer, der ikke passer til husets oprindelige arkitektur, forringer dets værdi.

KMO

Vindue med udsyn.

"Kulturarven skaber lokal udvikling. Kulturarven tiltrækker nye borgere. Kulturarven understøtter erhvervsudviklingen. Kulturarven tiltrækker turister. Borgerne ønsker en aktiv kulturarvspolitik. Kulturarven giver identitet. De fleste ønsker en bolig med kulturarvsværdier og er parat til at betale en højere husleje for værdierne". Sådan konkluderer fonden Realdania i en landsdækkende analyse af, hvad kulturarven betyder.

Kulturarven er overalt omkring os. De bevaringsværdige bygninger udgør den største del af den lokale kulturarv inden for arkitektur og kulturhistorie. I Præstø har vi mange både fredede og bevaringsværdige bygninger, som vi skal passe på og bruge med omtanke.

Behandles bygningerne med respekt, og istandsættes med omhu og nænsomhed, sikres deres bevaringsværdier. I modsat fald taber de deres bevaringsværdier - og dermed også deres økonomiske værdi - for ejerne og kommunen taber det udviklingspotentiale, der ligger i vores kulturarv.

Der skal i virkeligheden ikke ret meget til at ødelægge en smuk, helstøbt og velbevaret bygning. Termovinduer med store kraftige og dominerende sprosser – eller tynde, falske pålmede sprosser, der snart falder af, i stedet for de originale fine og spinkle sprossevinduer, kan ødelægge en facade.

Plastikdøre og sort glaseret tegltage på smukke ydmyge huse øger ikke deres værdi - tværtimod. Det færdige resultat skal passe ind i omgivelserne og helst forøge den arkitektoniske kvalitet. Vi har alle

Her kan du se hvem der sidder i bestyrelsen.

Formand	René Sørensen	Torvet 12	4720 Præstø	4046 4501
Næstformand	John Kunze	Bårsevej 23	4733 Tappernøje	5596 5475
Kasserer	Niels Stoklund	Lindevej 15	4720 Præstø	5599 3313
Sekretær	Hans Thormod Nielsen	Adelgade 85	4720 Præstø	5599 1177
Redaktør	Karen Margrethe Olsen	Torvet 13	4720 Præstø	5599 2614
Bestyrelsesmedl	Peter Bering	Kragevigvej 17	4720 Præstø	5599 6089
Bestyrelsesmedl	Anders Madsen	Roneklintvej 32	4720 Præstø	5599 1155
Suppleant	Per Jørgensen	Lindevej 32	4720 Præstø	5599 2215
Suppleant	Ubesat			

Kalender:

Tirsdag d. 29 Marts
Generalforsamling Baghuset Bio Bernhard kl. 19.30

Søndag d. 8. Maj
Kulturarvs orienteringsløb. Nyord.

Tirsdage d. 17. - 24. - 31. Maj
Byvandring i købstæderne.

Brug hjemmesiden.

Bevaringsforeningen for Præstø og Omegn har fået en hjemmeside: www.bvpo.dk

Her kan du også læse formandens beretning fra generalforsamling 2010

Husk at klikke forbi for at se om der er kommet nye arrangementer eller om der er aktuelle nyheder.

Hvis vi får din mail adresse kan du også få tilsendt nyheder ad denne kanal. Send din mail adresse til: rs@rmteknik.dk med dit navn og adresse samt medlems nummer